

Розвивальне середовище – комплекс психолого-педагогічних, матеріально-технічних, санітарно-гігієнічних, естетичних умов, що забезпечують організацію життя дітей у дошкільному закладі. «В цілому розвивальне середовище можна представити у вигляді круга, в центрі якого розташоване «Я» (мій простір, середовище мого внутрішнього життя) і який поділено на сегменти – предметно-ігрове, природне та соціальне середовище», – зазначає О.Кононко.

Обов'язковою умовою забезпечення ефективного розвитку дитини є створення розвивального середовища в єдності всіх його складників, а саме: природного; предметно-ігрового; соціального; власного «Я» дитини, тобто організоване відповідно до програми розвитку дитини дошкільного віку.

Для створення оптимального розвивального простору підбрано різне обладнання (ігрове, навчальне, спортивне тощо), продумано його оптимальне розміщення та визначено кількість. Важливо пам'ятати, що розвивальний простір створюють не для зручності педагога, а для того, щоб дитина могла вільно, відповідно до своїх смаків і настрою, обирати той чи інший осередок. Не треба піклуватися лише про кількісне наповнення групової кімнати ігровими атрибутами і при цьому забувати про те, що їх достатня кількість не завжди забезпечує повноцінний розвиток дітей.

В освітньому процесі ми використовуємо дидактичні, настільно-друковані ігри, різні види театрів, залучаємо дітей до малювання та поробок з паперу, природного матеріалу тощо.

Особливу увагу зосереджено на педагогічній діяльності тих груп, до яких зараховано дітей зі статусом внутрішньо переміщених осіб. Адже ці вихованці потребують окремого психолого-педагогічного супроводу у процесі адаптації до нових умов, тож педагогічним працівникам потрібно:

- спостерігати за такими дітьми;
- враховувати в освітній роботі інформацію щодо їхнього психічного стану;
- впроваджувати види діяльності, які сприятимуть емоційній підтримці дітей та налагодженню комунікації з ними; використовувати індивідуальний підхід у роботі з вихованцями;
- залучати їх до колективної творчої діяльності.

Освітнє середовище має бути не лише безпечним, а й інформативним, цікавим, змістовним, стимулювати когнітивний, емоційно-ціннісний та діяльнісно-поведінковий розвиток дітей. Сучасний універсальний дизайн орієнтований на особистісний розвиток дитини задля реалізації її індивідуальної освітньої траєкторії та включає зонування групового простору на гамірні та тихі зони, облаштування в ньому осередків за інтересами. У вікових групах достатньо простору для організації різних видів діяльності та вільної гри;